

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยบางประการของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปายจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในกลุ่มที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับต่างๆ และเพื่อศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้วย ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเอาผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลเป็นส่วนเดียวกัน ซึ่งได้นำเสนอมาเป็นตอนๆ ในรูปของตารางข้อมูลประกอบความเรียง ได้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ศักยภาพในการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบัน

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

1.1 เพศของสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้มีจำนวนทั้งสิ้น 138 ราย ประกอบด้วยสมาชิกเพศชาย ร้อยละ 36.2 สมาชิกเพศหญิงร้อยละ 63.8 เมื่อแยกตามระดับพบว่า กลุ่มระดับดีมีสมาชิกเพศชาย ร้อยละ 38.1 สมาชิกเพศหญิงร้อยละ 61.9 กลุ่มระดับปานกลางมีสมาชิกเพศชายร้อยละ 38.5 สมาชิกเพศหญิงร้อยละ 61.5 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีสมาชิกเพศชายร้อยละ 30.8 สมาชิกเพศหญิงร้อยละ 69.2 จะเห็นได้ว่าจำนวนร้อยละของสมาชิกกลุ่มทุกระดับเป็นเพศหญิงมีมากกว่าเฉลี่ยเป็น 2 เท่าของเพศชาย อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงมีความสนใจที่เข้าร่วมกิจการวิสาหกิจชุมชนมากกว่าเพศชาย ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศของสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| เพศ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | | | | | | | | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ชาย | 8 | 38.1 | 30 | 38.5 | 12 | 30.8 | 50 | 36.2 |
| หญิง | 13 | 61.9 | 48 | 61.5 | 27 | 69.2 | 88 | 63.8 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

1.2 อายุของสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพทั้ง 3 กลุ่ม จำนวน 138 คน มีอายุเฉลี่ย 44.93 ปี โดยผู้ที่มีอายุสูงสุดคือ 68 ปี และน้อยที่สุดคือ 28 ปี ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนมากมีอายุอยู่ระหว่าง 30 – 40 ปี หรือร้อยละ 34.8 รองลงมาคือช่วงอายุ 51 ขึ้นไป หรือร้อยละ 33.3 แต่เมื่อแยกตามระดับ พบว่าสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับดี มีอายุเฉลี่ย 41.10 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี หรือร้อยละ 52.4 สำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับปานกลาง พบว่ามีอายุเฉลี่ย 45.74 ปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป หรือร้อยละ 39.7 และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับต้องปรับปรุง พบว่ามีอายุเฉลี่ย 45.38 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี หรือจำนวนร้อยละ 35.9 จากผลการวิเคราะห์ จะเห็นว่า กลุ่มระดับดีจะค่อนข้างเฉลี่ยอายุน้อยกว่าระดับอื่นๆ เช่น ช่วงต่ำกว่า 41 ปี มีร้อยละ 61.9 กลุ่มระดับปานกลาง มีร้อยละ 37.2 กลุ่มระดับต้องปรับปรุง มีร้อยละ 35.9 จากการที่กลุ่มระดับดีมีเปอร์เซ็นต์ผู้มีอายุน้อยมากกว่า ซึ่งเป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จมากกว่ากลุ่มระดับปานกลางและต้องปรับปรุง สาเหตุอาจเพราะผู้มีอายุน้อยมีความกระตือรือร้นมากกว่าผู้มีอายุมาก และคนอายุน้อยยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของอายุสมาชิกในกลุ่มทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.324^{ns}$) ผลการวิเคราะห์จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าอายุของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้ง 3 ระดับมี

ความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าอายุของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของอายุสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| อายุ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|---------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|---------|--------|
| | N = 21 | | N = 78 | | N = 39 | | N = 138 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| น้อยกว่า 30 | 2 | 9.5 | 4 | 5.1 | 2 | 5.1 | 8 | 5.8 |
| 30 - 40 | 11 | 52.4 | 25 | 32.1 | 12 | 30.8 | 48 | 34.8 |
| 41 - 50 | 4 | 19.0 | 18 | 23.1 | 14 | 35.9 | 36 | 26.1 |
| 51 ขึ้นไป | 4 | 19.0 | 31 | 39.7 | 11 | 28.2 | 46 | 33.3 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |
| จำนวนต่ำสุด (ปี) | 28 | | 28 | | 28 | | 28 | |
| จำนวนสูงสุด (ปี) | 58 | | 67 | | 68 | | 68 | |
| จำนวนเฉลี่ย (ปี) | 41.10 | | 45.74 | | 45.38 | | 44.93 | |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 9.596 | | 9.874 | | 10.033 | | 9.942 | |

$F = 1.324^{ns}$

$F - Prob = 0.270$

1.3 ระดับการศึกษาของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ระดับการศึกษาของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 กลุ่ม โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือร้อยละ 36.2 โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 2.9 และน้อยสุดคือไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 6.6 พบว่าสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับดี ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น, ประถมศึกษาปีที่ 4 และ

ไม่ได้รับการศึกษา จำนวนเท่ากัน หรือร้อยละ 28.6 สำหรับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 44.9 และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับต้องปรับปรุง ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 25.6 จากผลการวิเคราะห์จะเห็นว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับดีนั้น มีจำนวนผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปจำนวนมาก หรือร้อยละ 38.1 กลุ่มระดับปานกลางมีร้อยละ 12.8 กลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีร้อยละ 35.9 จากการที่กลุ่มระดับดีมีเปอร์เซ็นต์ผู้ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปสูงกว่า ซึ่งเป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการ สาเหตุอาจเป็นเพราะผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงมีความสามารถในการดำเนินกิจการมาก ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| ระดับการศึกษา | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|---------|--------|
| | N = 21 | | N = 78 | | N = 39 | | N = 138 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ไม่ได้รับการศึกษา | 6 | 28.6 | 3 | 3.8 | 6 | 15.4 | 9 | 6.6 |
| ประถมศึกษาปีที่ 4 | 6 | 28.6 | 35 | 44.9 | 9 | 23.1 | 50 | 36.2 |
| ประถมศึกษาปีที่ 6 | 1 | 4.8 | 30 | 38.5 | 10 | 25.6 | 46 | 33.3 |
| มัธยมศึกษาตอนต้น | 6 | 28.6 | 4 | 5.1 | 8 | 20.5 | 13 | 9.4 |
| มัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช.) | - | - | 5 | 6.4 | 5 | 12.8 | 16 | 11.6 |
| ปริญญาตรี | 2 | 9.5 | 1 | 1.3 | 1 | 2.6 | 4 | 2.9 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

1.4 สถานภาพการสมรสของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยสมาชิกที่มีสถานภาพโสดร้อยละ 2.9 สมาชิกที่มีสถานภาพสมรสร้อยละ 96.4 และสมาชิกที่มีสถานภาพหย่าร้างร้อยละ 0.7 โดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับดี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 57.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 96.2 และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับต้องปรับปรุง ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมสร้อยละ 97.4 จะเห็นได้ว่าสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพการสมรสของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| สถานภาพสมรส | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| โสด | 7 | 33.3 | 2 | 2.6 | 1 | 2.6 | 4 | 2.9 |
| สมรส | 12 | 57.1 | 75 | 96.2 | 38 | 97.4 | 133 | 96.4 |
| หย่าร้าง | 2 | 9.5 | 1 | 1.3 | - | - | 1 | 0.7 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

2.1 อาชีพหลักของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

อาชีพหลักของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอป่าตองทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักมากถึงร้อยละ 63.0 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย ร้อยละ 15.9 และอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 15.2 แต่หากแยกดูตามกลุ่มจะพบว่าสมาชิกกลุ่มระดับดีประกอบด้วยอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 47.6 และอาชีพนอกเหนือจากเกษตรกรรมรวมกันได้ ร้อยละ 52.4 ส่วนสมาชิกกลุ่มระดับปานกลางประกอบด้วยอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 61.5 และอาชีพนอกเหนือจากเกษตรกรรมรวมกันได้ ร้อยละ 38.4 ส่วนสมาชิกกลุ่มระดับต้องปรับปรุงประกอบด้วยอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 74.4 และอาชีพนอกเหนือจากเกษตรกรรมรวมกันได้ร้อยละ 25.6 จากผลการวิเคราะห์เห็นได้ว่าอัตราส่วนของอาชีพเกษตรกรรมกับอาชีพอื่นนอกเหนือจากเกษตรกรรมของสมาชิกกลุ่มต้องปรับปรุงมีอัตราส่วนที่แตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มปานกลางละกลุ่มดีตามลำดับตั้งนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นเพราะสมาชิกผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมนั้นมีความรู้ในด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับธุรกิจน้อย จึงทำให้การดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5. แสดงจำนวนและร้อยละของอาชีพหลักสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

| อาชีพหลัก | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-----------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ค้าขาย | 9 | 42.9 | 11 | 14.1 | 2 | 5.1 | 22 | 15.9 |
| เกษตรกร | 10 | 47.6 | 48 | 61.5 | 29 | 74.4 | 87 | 63.0 |
| รับราชการ | 2 | 9.5 | 1 | 1.3 | - | - | 3 | 2.2 |
| รับจ้าง | - | - | 15 | 19.2 | 6 | 15.4 | 21 | 15.2 |
| อื่นๆ | - | - | 3 | 3.8 | 2 | 5.1 | 5 | 3.6 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

2.2 รายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชน

รายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มตัวอย่างตามผลการวิเคราะห์ในตาราง 6 พบว่าสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับ จำนวน 138 คนนั้น มีรายได้เฉลี่ย 2237.61 บาท โดยที่ผู้มีรายได้สูงสุดคือ 6,000 บาท และรายได้ต่ำสุดคือ 300 บาท เมื่อแยกแต่ละระดับพบว่ากลุ่มระดับดีมีผู้ที่มีรายได้สูงสุดคือ 6,000 บาท และรายได้ต่ำสุดคือ 2,300 บาท ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีผู้ที่มีรายได้สูงสุดคือ 4,500 บาท และรายได้ต่ำสุดคือ 1,000 บาท และกลุ่มระดับต้องปรับปรุง มีผู้ที่มีรายได้สูงสุดคือ 2,300 บาท และรายได้ต่ำสุดคือ 300 บาท

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบรายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชนของสมาชิกกลุ่มทั้ง 3 ระดับ พบว่ากลุ่มระดับดี สมาชิกกลุ่มระบุว่าได้รายได้เฉลี่ย 3761.90 บาทต่อเดือน กลุ่มระดับปานกลาง สมาชิกในกลุ่มมีรายได้เฉลี่ย 2470.51 บาทต่อเดือน และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงสมาชิกในกลุ่มมีรายได้เฉลี่ย 951.03 บาทต่อเดือน เมื่อทดสอบความแตกต่างของรายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $F = 60.441^{**}$ ผลการวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กล่าวว่า รายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับ มีความแตกต่างกัน และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่า กลุ่มระดับดีแตกต่างกับกลุ่มระดับปานกลาง กลุ่มระดับดีแตกต่างกับกลุ่มต้องปรับปรุง และกลุ่มปานกลางแตกต่างกับกลุ่มต้องปรับปรุง และสามารถกล่าวได้ว่า สมาชิกกลุ่มระดับดีซึ่งเป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการ สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้จากวิสาหกิจชุมชนต่อเดือนมากกว่ากลุ่มระดับปานกลางและกลุ่มระดับต้องปรับปรุง ดังนั้นรายได้จากวิสาหกิจชุมชนต่อเดือนของสมาชิกจึงมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม อาจเป็นเพราะรายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชนมีผลในการกระตุ้นให้สมาชิกเกิดแรงจูงใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจการ หากสมาชิกเห็นว่าเมื่อเข้าร่วมกับกลุ่มดำเนินกิจการแล้วสามารถเพิ่มรายได้ต่อเดือนได้ในระดับที่พึงพอใจ สมาชิกก็จะให้ความร่วมมือและทุ่มเทเวลาในการดำเนินกิจการอย่างเต็มที่

ตาราง 6. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของรายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชน

| รายได้ต่อเดือน จาก วิสาหกิจชุมชน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|--|--------------|--------|-----------------------|--------|----------------------------|--------|----------|--------|
| | N = 21 | | N = 78 | | N = 39 | | N = 138 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| 0 - 2000 | - | - | 71 | 91.0 | 39 | 100.0 | 68 | 49.3 |
| 2001 - 4000 | 12 | 57.1 | 7 | 9.0 | - | - | 59 | 42.8 |
| 4001 - 6000 | 9 | 42.9 | - | - | - | - | 11 | 8.0 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |
| จำนวนต่ำสุด (บาท) | 2300 | | 1000 | | 300 | | 300 | |
| จำนวนสูงสุด (บาท) | 6000 | | 4500 | | 2300 | | 6000 | |
| จำนวนเฉลี่ย (บาท) | 3761.90 | | 2470.51 | | 951.03 | | 2237.61 | |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 1097.486 | | 849.921 | | 599.187 | | 1240.836 | |

F = 60.441**

F - Prob=0.000

2.3 รายได้ต่อเดือนนอกเหนือจากวิชาเกษตรกรรม

รายได้ต่อเดือนนอกเหนือจากวิชาเกษตรกรรมของกลุ่มตัวอย่างตามผลการวิเคราะห์ในตาราง 7 พบว่า สมาชิกกลุ่มวิชาเกษตรกรรมทั้ง 3 ระดับ จำนวน 138 คนนั้น มีรายได้นอกเหนือจากวิชาเกษตรกรรมเฉลี่ย 4079.71 บาท โดยที่ผู้มีรายได้สูงสุดคือ 17,000 บาท และรายได้น้อยที่สุดคือ 1,000 บาท สมาชิกทั้ง 3 กลุ่ม ร้อยละ 89.9 มีรายได้นอกเหนือจากวิชาเกษตรกรรม อยู่ในช่วงน้อยกว่า 5,000 บาท โดยกลุ่มที่ผ่านการประเมินในระดับต้องปรับปรุงมีเปอร์เซ็นต์สูงสุด (97.4) ระดับปานกลาง (84.6) และระดับดี (95.2) ตามลำดับ รองลงไปร้อยละ 8.7 มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 โดยกลุ่มที่ผ่านการประเมินในระดับปานกลางมีเปอร์เซ็นต์สูงสุด (12.8) รองลงมา ระดับดี (4.8) และระดับต้องปรับปรุง (2.6) ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของรายได้ต่อเดือนนอกเหนือจากวิชาเกษตรกรรมของสมาชิกในกลุ่มทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 2.645^{ns}$) ผลการวิเคราะห์จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่ารายได้ต่อเดือนนอกเหนือจากวิชาเกษตรกรรม ของสมาชิกกลุ่มวิชาเกษตรกรรม ทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ารายได้ต่อเดือนนอกเหนือจากวิชาเกษตรกรรมของสมาชิกกลุ่มวิชาเกษตรกรรมไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิชาเกษตรกรรม ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของรายได้อื่นๆ ต่อเดือนนอกเหนือจากวิชาชีพ
ชุมชน

| รายได้ต่อเดือน นอกเหนือจาก วิชาชีพชุมชน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|---|--------------|-------------------------|-----------------------|------------------|----------------------------|--------|----------|--------|
| | N = 21 | | N = 78 | | N = 39 | | N = 138 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| น้อยกว่า 5,000 | 20 | 95.2 | 66 | 84.6 | 38 | 97.4 | 124 | 89.9 |
| 5,000 – 10,000 | 1 | 4.8 | 10 | 12.8 | 1 | 2.6 | 12 | 8.7 |
| 10,001 – 15,000 | 0 | 0 | 1 | 1.3 | 0 | 0 | 1 | .7 |
| 15,001 ขึ้นไป | 0 | 0 | 1 | 1.3 | 0 | 0 | 1 | .7 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |
| จำนวนต่ำสุด (บาท) | 2000 | | 1000 | | 2000 | | 1000 | |
| จำนวนสูงสุด (บาท) | 8000 | | 8000 | | 17000 | | 17000 | |
| จำนวนเฉลี่ย (บาท) | 4500.00 | | 3769.23 | | 4474.36 | | 4079.71 | |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 1500.000 | | 1101.039 | | 2917.616 | | 1870.093 | |
| | | F = 2.645 ^{ns} | | F – Prob = 0.075 | | | | |

2.4 รายได้ต่อเดือนของครอบครัว

รายได้ต่อเดือนของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างตามผลการวิเคราะห์ในตาราง 8 พบว่า สมาชิกกลุ่มวิชาชีพชุมชนทั้ง 3 ระดับ มีรายได้นอกเหนือจากวิชาชีพชุมชนเฉลี่ย 6897.10 บาท โดยครอบครัวที่มีรายได้สูงสุดคือ 80,000 บาท และรายได้ต่ำสุดคือ 3,000 บาท สมาชิกทั้ง 3 กลุ่ม ร้อยละ 49.3 มีรายได้ของครอบครัว อยู่ในชวงน้อยกว่า 5,000 บาท โดยกลุ่มที่ผ่านการประเมินในระดับต้องปรับปรุงมีเปอร์เซ็นต์สูงสุด (56.4) ระดับปานกลาง (52.6) และระดับดี (23.8) ตามลำดับ รองลงไป ร้อยละ 44.2 มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 โดยกลุ่มที่ผ่านการประเมินในระดับดีมีเปอร์เซ็นต์

สูงสุด (66.7) รองลงมาระดับปานกลาง (43.6) และระดับต้องปรับปรุง (33.3) ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของรายได้ต่อเดือนของครอบครัวสมาชิกในกลุ่มทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 1.742^{ns}$) ผลการวิเคราะห์จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่ารายได้ต่อเดือนของครอบครัว ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ารายได้ต่อเดือนของครอบครัวของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

| รายได้ต่อเดือน ของครอบครัว | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|-------------------------------|--------------|--------|-----------------------|--------|----------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| น้อยกว่า 5,000 | 5 | 23.8 | 41 | 52.6 | 22 | 56.4 | 68 | 49.3 |
| 5,000 – 10,000 | 14 | 66.7 | 34 | 43.6 | 13 | 33.3 | 61 | 44.2 |
| 10,001 – 15,000 | 2 | 9.5 | 1 | 1.3 | 2 | 5.1 | 5 | 3.6 |
| 15,001 ขึ้นไป | - | - | 2 | 2.6 | 2 | 5.1 | 4 | 2.9 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

| | | | | |
|---------------------|----------|----------|-----------|----------|
| จำนวนต่ำสุด (บาท) | 4500 | 4000 | 3000 | 3000 |
| จำนวนสูงสุด (บาท) | 15000 | 20000 | 80000 | 80000 |
| จำนวนเฉลี่ย (บาท) | 7357.14 | 6002.56 | 8438.46 | 6897.10 |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 2505.708 | 2352.781 | 13287.660 | 7359.724 |

$$F = 1.742^{ns}$$

$$F - Prob = 0.179$$

2.5 ความสมดุลระหว่างรายรับและรายจ่ายของครอบครัว

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนร้อยละ 77.5 มีหนี้สิน โดยกลุ่มที่มีสมาชิกมีหนี้สินมากที่สุด คือ กลุ่มระดับต้องปรับปรุงร้อยละ 87.2 รองลงมาคือกลุ่มปานกลาง ร้อยละ 74.4 และกลุ่มระดับดี ร้อยละ 71.4 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่รายรับเท่ากับรายจ่ายมีทั้งหมด ร้อยละ 17.4 โดยแบ่งเป็นกลุ่มระดับปานกลาง ร้อยละ 23.1 กลุ่มระดับดี ร้อยละ 19.0 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุง ร้อยละ 5.1 ตามลำดับ ส่วนสมาชิกที่มีเงินเหลือเก็บมีทั้งหมด ร้อยละ 5.1 โดยแบ่งเป็นกลุ่มระดับดี ร้อยละ 9.5 กลุ่มระดับต้องปรับปรุงร้อยละ 7.7 และกลุ่มระดับปานกลางร้อยละ 2.6 ตามลำดับ จากผลการวิเคราะห์จะเห็นว่ากลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีจำนวนเปอร์เซ็นต์ของสมาชิกที่เป็นหนี้สินมากที่สุด สาเหตุอาจเป็นเพราะขาดการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนที่ดี การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพในด้านต่าง ๆ น้อย รายได้จากวิสาหกิจชุมชนเมื่อมารวมกับรายได้อื่นๆ มีน้อย ทำให้รายได้ที่ได้รับมีน้อยไม่สมดุลกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้ว กลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีสมาชิกที่เป็นหนี้สินมากกว่าอีกสองกลุ่มที่เหลือ ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9. แสดงจำนวนและร้อยละความสมดุลระหว่างรายรับและรายจ่ายของครอบครัว

| ความสมดุลระหว่าง รายรับและรายจ่าย | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--------------------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| เป็นหนี้ | 15 | 71.4 | 58 | 74.4 | 34 | 87.2 | 107 | 77.5 |
| รายรับเท่ากับรายจ่าย | 4 | 19.0 | 18 | 23.1 | 2 | 5.1 | 24 | 17.4 |
| มีเงินเหลือเก็บ | 2 | 9.5 | 2 | 2.6 | 3 | 7.7 | 7 | 5.1 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

2.6 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนที่เคยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนมีมากถึงร้อยละ 97.8 จำนวนครั้งในการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่เฉลี่ย 2.05 ครั้ง ส่วนใหญ่สมาชิกกลุ่มทั้ง 3 ระดับร้อยละ 39.1 มีการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่จำนวน 1 ครั้ง รองลงไปร้อยละ 29.0 มีการติดต่อเจ้าหน้าที่ จำนวน 2 ครั้ง และในจำนวนผู้ที่ติดต่อเจ้าหน้าที่ เมื่อแยกตามระดับพบว่าสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับคิส่วนใหญ่ร้อยละ 33.3 มีการพบปะติดต่อเจ้าหน้าที่จำนวน 3 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 28.6 มีการพบปะเจ้าหน้าที่จำนวน 1 ครั้ง สำหรับสมาชิกกลุ่มระดับปานกลางส่วนใหญ่ร้อยละ 41.0 มีการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่จำนวน 1 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 21.8 มีการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่จำนวน 2 ครั้ง และสำหรับสมาชิกกลุ่มระดับต้องปรับปรุงส่วนใหญ่ร้อยละ 48.7 มีการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่จำนวน 2 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 41.0 มีการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่จำนวน 1 ครั้ง

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบความถี่ในการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้ง 3 ระดับพบว่า กลุ่มระดับคิ สมาชิกระบุไว้ว่าติดต่อพบปะกับเจ้าหน้าที่เฉลี่ย 2.48 ครั้งต่อปี กลุ่มระดับปานกลางเฉลี่ย 2.15 ครั้งต่อปี และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงเฉลี่ย 1.62 ครั้งต่อปี เมื่อทดสอบความแตกต่างของความถี่ในการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่ของกลุ่มทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 4.302^{ns}$) ผลการวิเคราะห์จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าความถี่ในการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความถี่ในการติดต่อพบปะเจ้าหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตาราง 10. แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของการติดต่อเจ้าหน้าที่ในเรื่องการดำเนินงาน
 วิชาทฤษฎีชุมชน

| การติดต่อ เจ้าหน้าที่ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน | | กลุ่มระดับต้อง | | รวม | |
|----------------------------------|--------------|--------|---------------|--------|----------------|--------|---------|--------|
| | | | กลาง | | ปรับปรุง | | | |
| | N = 21 | | N = 78 | | N = 39 | | N = 138 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ไม่เคย | - | - | 1 | 1.3 | 2 | 5.1 | 3 | 2.2 |
| เคย | 21 | 100 | 77 | 98.7 | 37 | 94.9 | 135 | 97.8 |
| ความถี่ในการติดต่อ | | | | | | | | |
| 0 | - | - | 1 | 1.3 | 2 | 5.1 | 3 | 2.2 |
| 1 | 6 | 28.6 | 32 | 41.0 | 16 | 41.0 | 54 | 39.1 |
| 2 | 4 | 19.0 | 17 | 21.8 | 19 | 48.7 | 40 | 29.0 |
| 3 | 7 | 33.3 | 16 | 20.5 | - | - | 23 | 16.7 |
| 4 | 3 | 14.3 | 6 | 7.7 | 1 | 2.6 | 10 | 7.2 |
| 5 | 1 | 4.8 | 6 | 7.7 | 1 | 2.6 | 8 | 5.8 |
| การพบปะเจ้าหน้าที่ต่ำสุด (ครั้ง) | | | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | |
| การพบปะเจ้าหน้าที่สูงสุด (ครั้ง) | | | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | |
| การพบปะเจ้าหน้าที่เฉลี่ย (ครั้ง) | | | 2.48 | 2.15 | 1.62 | 2.05 | | |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | | | 1.209 | 1.290 | 0.907 | 1.210 | | |

F = 4.302^{ns}

F - Prob = 0.015

2.7 การเข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีจากหน่วยงานต่างๆ

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับจำนวนทั้งสิ้น 138 คน โดยมีปริมาณผู้ที่เคยผ่านการอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีจากหน่วยงานต่างๆจำนวน 58 คน คือร้อยละ 42.0 โดยเมื่อแยกเป็นแต่ละกลุ่มพบว่ากลุ่มระดับปานกลางมีสมาชิกเข้ารับการอบรมมากที่สุด คือร้อยละ 43.6 ส่วนกลุ่มระดับดีมีสมาชิกเข้ารับการอบรมรองลงมา คือ 42.9 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีสมาชิกเข้ารับการอบรม คือ 38.5 เมื่อดูจากผลการวิเคราะห์พบว่าร้อยละของสมาชิกที่เคยเข้ารับการอบรมของแต่ละกลุ่มนั้น มีความแตกต่างกันไม่มากนัก อาจสรุปได้ว่าการเคยเข้ารับการอบรมของสมาชิกในกลุ่มไม่มีผลต่อระดับศักยภาพของกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11. แสดงจำนวนและร้อยละของการเข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีจากหน่วยงานต่างๆ

| การเข้ารับการ อบรม | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|-----------------------|--------------|--------|-----------------------|--------|----------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| เคย | 9 | 42.9 | 34 | 43.6 | 15 | 38.5 | 58 | 42.0 |
| ไม่เคย | 12 | 57.1 | 44 | 56.4 | 24 | 61.5 | 80 | 58.0 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

2.8 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับ มีมากถึงร้อยละ 94.9 โดยเมื่อแยกดูในกลุ่มแต่ละระดับนั้นกลุ่มต้องปรับปรุงมีการนำมาใช้มากที่สุดคือ ร้อยละ 97.4 รองลงมาคือกลุ่มระดับปานกลาง คือร้อยละ 96.2 และกลุ่มระดับดี คือร้อยละ 85.7 ตามลำดับ เมื่อดูจากผลการวิเคราะห์พบว่าร้อยละของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในแต่ละระดับนั้น มีความแตกต่างกันไม่มากนัก จึงอาจสรุปได้ว่าการที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินกิจการไม่มีผลต่อระดับศักยภาพของกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

| การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-----------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ใช้ | 18 | 85.7 | 75 | 96.2 | 38 | 97.4 | 131 | 94.9 |
| ไม่ใช้ | 3 | 14.3 | 3 | 3.8 | 1 | 2.6 | 7 | 5.1 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

2.9 ความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในระดับต่างๆ

ความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม จากผลการวิเคราะห์ในตารางพบว่าร้อยละ 89.9 เป็นเครือญาติกัน และเพียง 10.1 เท่านั้นที่เป็นเพียงสมาชิกภายในกลุ่มเดียวกัน แต่เมื่อแยกดูเป็นรายกลุ่มพบว่ากลุ่มระดับดีมีความสัมพันธ์ของสมาชิกเป็นเครือญาติทั้งหมด กลุ่มปานกลาง ร้อยละ 93.6 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุง ร้อยละ 76.9 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในกลุ่มกลุ่มวิชาชีพชุมชนใน
ระดับต่างๆ

| ความสัมพันธ์ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|---------|--------|
| | N = 21 | | N = 78 | | N = 39 | | N = 138 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| เครือข่ายดี | 21 | 100 | 73 | 93.6 | 30 | 76.9 | 124 | 89.9 |
| สมาชิกภายในชุมชน | - | - | 5 | 6.4 | 9 | 23.1 | 14 | 10.1 |
| รวม | 21 | 100.0 | 78 | 100.0 | 39 | 100.0 | 138 | 100.0 |

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลด้านการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

3.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำการผลิต

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับ จำนวน 46 กลุ่มมีการทำการผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทเกษตร และ ปศุสัตว์มากที่สุด คือร้อยละ 41.3 รองลงมาคือเครื่องจักรสาน สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ตัดเย็บต่างๆ ร้อยละ 19.6 เมื่อแยกดูแต่ละระดับ พบว่ากลุ่มต้องปรับปรุงส่วนใหญ่มีผลิตภัณฑ์สินค้าเกี่ยวกับเกษตรและปศุสัตว์มากที่สุด คือร้อยละ 61.5 รองลงมาคือเครื่องจักรสาน สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ตัดเย็บต่างๆ ร้อยละ 23.1 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางส่วนใหญ่มีผลิตภัณฑ์สินค้าเกี่ยวกับเกษตรและปศุสัตว์ คือร้อยละ 38.5 รองลงมาคือเครื่องจักรสาน สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ตัดเย็บต่างๆและอาหาร ร้อยละ 23.1 ส่วนกลุ่มระดับดีมีผลิตภัณฑ์สินค้าเกี่ยวกับเกษตรและปศุสัตว์เพียง ร้อยละ 14.3 นอกนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นๆ เช่น อาหาร เครื่องดื่ม จำนวนเท่าๆกัน คือร้อยละ 28.6 จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่ากลุ่มที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับเกษตรและปศุสัตว์ส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้ถูกจัดอยู่ในระดับศักยภาพต้องปรับปรุง ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ประเภทผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำการผลิตนั้นมีผลต่อระดับศักยภาพของกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของประเภทผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทำการผลิต

| ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มทำการผลิต | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-------------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| เครื่องดื่ม | 2 | 28.6 | - | - | - | - | 2 | 4.3 |
| อาหาร | 2 | 28.6 | 6 | 23.1 | - | - | 8 | 17.4 |
| เครื่องจักรสาน,ตัดเย็บ,สิ่งทอ | - | - | 6 | 23.1 | 3 | 23.1 | 9 | 19.6 |
| บริการ | - | - | 3 | 11.5 | - | - | 3 | 6.5 |
| เกษตร,ปศุสัตว์ | 1 | 14.3 | 10 | 38.5 | 8 | 61.5 | 19 | 41.3 |
| อื่นๆ | 2 | 28.6 | 1 | 3.8 | 2 | 15.4 | 5 | 10.9 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.2 ระยะเวลาในการดำเนินการวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชนที่ทำการศึกษทั้งหมดจำนวน 46 กลุ่ม ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.8 ดำเนินกิจการมาเป็นระยะเวลา 1 ปี รองลงมาคือสองปี ร้อยละ 8.7 เมื่อแยกออกตามระดับพบว่ากลุ่มระดับดีร้อยละ 85.7 มีระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ปี รองลงมาเป็นการดำเนินการเป็นระยะเวลา 2 ปีจำนวนร้อยละ 14.3 ส่วนกลุ่มระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีการดำเนินการในระยะเวลา 1ปีคือร้อยละ 88.6 รองลงมา 3 ปีคือร้อยละ 7.6 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีกลุ่มที่ดำเนินการเป็นระยะเวลา 1 ปี ร้อยละ 76.9 รองลงมา 2 ปีร้อยละ 8.7

แต่เมื่อเปรียบเทียบระยะเวลาในการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับ พบว่ากลุ่มระดับดีมีระยะเวลาในการดำเนินการเฉลี่ย 1.14 ปี กลุ่มระดับปานกลางมีระยะเวลาในการดำเนินการเฉลี่ย 1.23 ปี และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีระยะเวลาในการดำเนินการเฉลี่ย 1.31 ปี เมื่อทดสอบความแตกต่างของระยะเวลาในการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.473^{ns}$) ผลการวิเคราะห์จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าระยะเวลาในการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าระยะเวลาในการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

| ระยะเวลาในการ ดำเนินการ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|----------------------------|-------------------------|--------|-----------------------|--------|----------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| 1 | 6 | 85.7 | 23 | 88.6 | 10 | 76.9 | 39 | 84.8 |
| 2 | 1 | 14.3 | 1 | 3.8 | 2 | 15.4 | 4 | 8.7 |
| 3 | - | - | 2 | 7.6 | 1 | 7.7 | 3 | 6.5 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |
| ระยะเวลาต่ำสุด (คน) | 1 | | 1 | | 1 | | 1 | |
| ระยะเวลาสูงสุด (คน) | 2 | | 4 | | 3 | | 4 | |
| ระยะเวลาเฉลี่ย (คน) | 1.14 | | 1.23 | | 1.31 | | 1.24 | |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 0.359 | | 0.701 | | 0.614 | | 0.634 | |
| | F = 0.473 ^{ns} | | F – Prob = 0.624 | | | | | |

3.3 จำนวนสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

จำนวนสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดที่ทำการศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.0 มีจำนวนสมาชิกในกลุ่มอยู่ระหว่าง 0 – 20 คน รองลงมาอยู่ระหว่าง 21 – 40 คน คือร้อยละ 8.7 จำนวนสมาชิกกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 7 คน และจำนวนกลุ่มที่มีสมาชิกจำนวนมากที่สุดคือ 50 คน โดยจำนวนสมาชิกในกลุ่มเฉลี่ยอยู่ที่ 14 คน เมื่อแยกในแต่ละระดับพบว่ากลุ่มระดับดีและกลุ่มระดับต้องปรับปรุงทั้งหมดมีจำนวนสมาชิกกลุ่มอยู่ระหว่าง 0 – 20 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีกลุ่มที่มีสมาชิกอยู่ระหว่าง 0 – 20 คน ร้อยละ 76.9 รองลงมาสมาชิกอยู่ระหว่าง 21 – 40 คน ร้อยละ 15.4 และมีสมาชิกอยู่ในช่วง 41 – 60 คน ร้อยละ 7.7 เมื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า ($F = 3.024^{ns}$) ผลการวิเคราะห์จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของจำนวนสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| จำนวนสมาชิกในกลุ่ม (คน) | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน | | กลุ่มระดับต้อง | | รวม | |
|----------------------------|-------------------------|--------|------------------|--------|----------------|--------|--------|--------|
| | | | กลาง | | ปรับปรุง | | | |
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| 0 – 20 | 7 | 100 | 23 | 88.5 | 10 | 76.9 | 40 | 87.0 |
| 21 – 40 | - | - | 2 | 7.7 | 2 | 15.4 | 4 | 8.7 |
| 41 - 60 | - | - | 1 | 3.8 | 1 | 7.7 | 2 | 4.3 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |
| จำนวนต่ำสุด (คน) | 7 | | 7 | | 7 | | 7 | |
| จำนวนสูงสุด (คน) | 15 | | 50 | | 49 | | 50 | |
| จำนวนเฉลี่ย (คน) | 9.57 | | 12.73 | | 16.85 | | 13.41 | |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 3.370 | | 9.112 | | 11.679 | | 9.594 | |
| | F = 3.024 ^{ns} | | F – Prob = 0.052 | | | | | |

3.4 ระดับความร่วมมือ

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดที่ทำการศึกษารวม 46 กลุ่ม มีระดับความร่วมมือของสมาชิกในระดับปานกลางมากที่สุด คือร้อยละ 63.0 รองลงมาเป็นระดับความร่วมมือของสมาชิกอย่างมาก คือร้อยละ 26.1 และกลุ่มที่มีระดับความร่วมมือของสมาชิกน้อยมีเพียงร้อยละ 10.9 เมื่อแยกเป็นระดับศักยภาพพบว่ากลุ่มศักยภาพระดับดีมีสมาชิกให้ความร่วมมือดำเนินกิจการอย่างมาก ร้อยละ 85.7 ให้ความร่วมมือปานกลาง ร้อยละ 14.3 ส่วนกลุ่มศักยภาพระดับปานกลาง ส่วนใหญ่สมาชิกในกลุ่ม ให้ความร่วมมือปานกลาง ร้อยละ 76.9 ให้ความร่วมมืออย่างมาก ร้อยละ 23.1 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงส่วนใหญ่มีสมาชิกให้ความร่วมมือปานกลาง ร้อยละ 61.5 ให้ความร่วมมือน้อย ร้อยละ 38.5 เมื่อดูจากผลการวิเคราะห์พบว่าค่าร้อยละของระดับความร่วมมือของสมาชิกภายในกลุ่มระดับดีมีค่ามากกว่าระดับปานกลางถึง 62.6 และมีค่าร้อยละแตกต่างจากระดับต้องปรับปรุงถึง 85.7 ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าระดับความร่วมมือของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผลต่อศักยภาพในการดำเนินกิจการของกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 17

ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับความร่วมมือของสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| ระดับความร่วมมือ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| มาก | 6 | 85.7 | 6 | 23.1 | - | - | 12 | 26.1 |
| ปานกลาง | 1 | 14.3 | 20 | 76.9 | 8 | 61.5 | 29 | 63.0 |
| น้อย | - | - | - | - | 5 | 38.5 | 5 | 10.9 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.5 การใช้แรงงานในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ทำการศึกษาทั้งหมด 46 กลุ่ม ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานของสมาชิกภายในกลุ่มมากที่สุด คือร้อยละ 71.8 รองลงมาจะใช้ทั้งแรงงานภายในกลุ่มและจ้างแรงงาน ร้อยละ 23.9 เมื่อแยกแต่ละระดับพบว่ากลุ่มระดับดีมีการใช้แรงงานจากสมาชิกภายในกลุ่ม ร้อยละ 57.1 ใช้แรงงานทั้งภายในกลุ่มและจ้างแรงงาน ร้อยละ 42.9 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีการใช้แรงงานสมาชิกภายในกลุ่ม ร้อยละ 76.9 ใช้แรงงานทั้งภายในกลุ่มและจ้างแรงงาน ร้อยละ 23.1 และกลุ่มต้องปรับปรุงมีการใช้แรงงานสมาชิกภายในกลุ่มร้อยละ 69.2 รองลงมาร้อยละ 15.4 จะมีการจ้างแรงงานอย่างเดียวและทั้งใช้ทั้งแรงงานภายในกลุ่มและจ้างแรงงานจากภายนอก ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละของการใช้แรงงานในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

| แรงงาน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--------------------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ใช้แรงงานสมาชิกภายในกลุ่ม | 4 | 57.1 | 20 | 76.9 | 9 | 69.2 | 33 | 71.8 |
| จ้างแรงงาน | - | - | - | - | 2 | 15.4 | 2 | 4.3 |
| ใช้ทั้งแรงงานภายในกลุ่มและจ้างแรงงาน | 3 | 42.9 | 6 | 23.1 | 2 | 15.4 | 11 | 23.9 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.6 ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม

ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ทำการศึกษาทั้งหมด 46 กลุ่ม ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.7 มีปริมาณเงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่า 20,000 บาท ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนระหว่าง 20,000 – 25,000 ร้อยละ 13.1 โดยกลุ่มที่มีเงินทุนหมุนเวียนต่ำสุดคือ 10,000 บาทและกลุ่มที่มีเงินทุนหมุนเวียนสูงสุด 500,000 บาท จำนวนเงินทุนหมุนเวียนเฉลี่ยทุกกลุ่มเท่ากับ 44,021.74 บาท เมื่อแยกตามระดับพบว่ากลุ่มระดับดีมีปริมาณเงินทุนหมุนเวียนเท่ากับ 2 ช่วงคือน้อยกว่า 20,000 บาท และ ระหว่าง 20,000 – 25,000 บาท คือร้อยละ 42.9 กลุ่มระดับปานกลางส่วนใหญ่ร้อยละ 76.9 มีปริมาณเงินทุนน้อยกว่า 20,000 รองลงมาร้อยละ 11.5 มีเงินทุนหมุนเวียนระหว่าง 20,000 -25,000 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีกลุ่มที่มีปริมาณเงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 76.9 รองลงมา ร้อยละ 23.1 มีปริมาณเงินทุนหมุนเวียน 30,001 ขึ้นไป

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับ พบว่ากลุ่มระดับดีมีปริมาณเงินทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 31,428.57 บาท กลุ่มระดับปานกลางมีปริมาณเงินทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 35,384.62 บาท และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีปริมาณเงินทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 68,076.92บาท เมื่อทดสอบความแตกต่างของปริมาณเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่า $F = 15.868^{**}$ แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่แต่ละระดับพบว่า แตกต่างกันจำนวน 2 คู่คือกลุ่มระดับต้องปรับปรุง แตกต่างกับกลุ่มระดับดี และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงแตกต่างกับกลุ่มระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจึงอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มระดับต้องปรับปรุงนั้นเป็นกลุ่มที่ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับการปศุสัตว์เสียส่วนใหญ่ จึงทำให้ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มมีปริมาณที่สูง ปริมาณการผลิตและจำหน่ายต่อปีมีจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าและบริการประเภทอื่น ทำให้มีความเสี่ยงในการลงทุนสูง การบริหารจัดการการเงินในกลุ่มเป็นไปได้ยาก หากสินค้าหน่วยหนึ่งเกิดความเสียหายก็จะทำให้เกิดการขาดทุนอย่างมาก อีกทั้งการดำเนินกิจการในขั้นตอนต่างๆ ยังเป็นแบบการทำกิจการแบบของส่วนตัว เป็นการรวมกลุ่มเพียงแต่ในนามไม่มีกิจกรรมที่ชัดเจนมากนัก จึงอาจทำให้หน่วยงานที่ทำการศึกษาประเมินศักยภาพจัดระดับของ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประเภทนี้ไว้ในระดับกลุ่มที่ต้องปรับปรุง ดังนั้นปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจึงอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตาราง 19 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของปริมาณเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม

| ปริมาณเงินทุน หมุนเวียน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|----------------------------|--------------|--------|-----------------------|--------|----------------------------|--------|-------------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| น้อยกว่า 20,000 | 3 | 42.9 | 20 | 76.9 | 10 | 76.9 | 33 | 71.7 |
| 20,000 – 25,000 | 3 | 42.9 | 3 | 11.5 | - | - | 6 | 13.1 |
| 25,001 – 30,000 | - | - | 2 | 7.7 | - | - | 2 | 4.3 |
| 30,001 ขึ้นไป | 1 | 14.3 | 1 | 3.8 | 3 | 23.1 | 5 | 10.9 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |
| จำนวนต่ำสุด (บาท) | 10,000 | | 10,000 | | 10,000 | | 10,000 | |
| จำนวนสูงสุด (บาท) | 100,000 | | 500,000 | | 500,000 | | 500,000 | |
| จำนวนเฉลี่ย (บาท) | 31,428.57 | | 35,384.62 | | 68,076.92 | | 44,021.74 | |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 29,203.718 | | 93,752.123 | | 135,969.305 | | 102,098.169 | |

F = 15.868**

F – Prob = 0.000

3.7 การยื่นขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดที่ทำการศึกษาทั้งหมด 46 กลุ่มในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน นั้นจำนวนร้อยละ 67.4 เคยยื่นขอกู้เงินกับสถาบันการเงินเพื่อใช้ในการพัฒนากิจการของกลุ่ม เมื่อแยกตามระดับพบว่ากลุ่มระดับดีเคยยื่นขอกู้ทั้งหมด ส่วนกลุ่มระดับปานกลางจำนวนร้อยละ 73.1 เคยยื่นขอกู้กับสถาบันการเงิน และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงที่เคยยื่นขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน คือร้อยละ 38.5 ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละของการยื่นขอกู้เงินกับสถาบันการเงิน

| การยื่นขอกู้เงิน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| เคย | 7 | 100 | 19 | 73.1 | 5 | 38.5 | 31 | 67.4 |
| ไม่เคย | - | - | 7 | 26.9 | 8 | 61.5 | 15 | 32.6 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.8 การอนุมัติเงินกู้ของสถาบันการเงินให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ทำการศึกษาทั้งหมดจำนวน 46 กลุ่ม มีกลุ่มที่ได้ผ่านการอนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงินเพื่อใช้ในการพัฒนากิจการร้อยละ 47.8 โดยกลุ่มที่อยู่ในระดับดีนั้นผ่านการอนุมัติเงินกู้จากสถาบันการเงินทั้งหมด ส่วนกลุ่มระดับปานกลางผ่านการอนุมัติ คือร้อยละ 57.7 แต่กลุ่มที่อยู่ในระดับต้องปรับปรุงนั้นไม่มีกลุ่มใดเลยที่ผ่านการอนุมัติจากสถาบันการเงิน อาจเป็นเพราะกลุ่มในระดับต้องปรับปรุงนั้นมีการบริหารจัดการกิจการวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นระบบระเบียบ ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนเงื่อนไขของสถาบันการเงินต่างๆ จึงทำให้ไม่สามารถผ่านการอนุมัติได้ ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 แสดงจำนวนและร้อยละของการอนุมัติเงินกู้ของสถาบันการเงินให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| การอนุมัติเงินกู้ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ผ่าน | 7 | 100.0 | 15 | 57.7 | - | - | 22 | 47.8 |
| ไม่ผ่าน | - | - | 11 | 42.3 | 13 | 100.0 | 24 | 52.2 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.9 การจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอป่าาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวนทั้งสิ้น 46 กลุ่ม ร้อยละ 91.3 มีการตรวจจัดทำบัญชีภายในกลุ่ม โดยกลุ่มระดับดีและกลุ่มระดับปานกลางมีการตรวจสอบบัญชีทั้งหมด ส่วนกลุ่มระดับต้องปรับปรุงนั้นมีการจัดทำบัญชี ร้อยละ 69.2 ดังแสดงในตาราง

ตาราง 22 แสดงจำนวนและร้อยละของการจัดทำบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| การทำบัญชีกลุ่ม | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| มีการจัดทำบัญชี | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 9 | 69.2 | 42 | 91.3 |
| ไม่มีการจัดทำบัญชี | - | - | - | - | 4 | 30.8 | 4 | 8.7 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.10 การตรวจสอบบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวนทั้งสิ้น 46 กลุ่ม ร้อยละ 80.4 มีการตรวจสอบบัญชีภายในกลุ่ม โดยกลุ่มระดับดีมีการตรวจสอบบัญชีทั้งหมด ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีการตรวจสอบบัญชี ร้อยละ 92.3 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีการตรวจสอบบัญชี ร้อยละ 46.2 นั้น ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 แสดงจำนวนและร้อยละของการตรวจสอบบัญชีของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| การทำบัญชีกลุ่ม | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|----------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| มีการตรวจสอบบัญชี | 7 | 100.0 | 24 | 92.3 | 6 | 46.2 | 37 | 80.4 |
| ไม่มีการตรวจสอบบัญชี | - | - | 2 | 7.7 | 7 | 53.8 | 9 | 19.6 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.11 การจัดสรรผลประโยชน์ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการจัดสรรผลประโยชน์แบบจ่ายเป็นค่าจ้างมากที่สุด คือร้อยละ 43.5 รองลงมาคือการจัดสรรผลประโยชน์แบบแบ่งตามการถือหุ้น ร้อยละ 23.9 จากผลการวิเคราะห์แยกเป็นรายกลุ่มพบว่ากลุ่มระดับดีมีการจัดสรรผลประโยชน์แบบจ่ายเป็นค่าจ้าง แบ่งตามการถือหุ้น และทั้งจ่ายเป็นค่าจ้างและแบ่งตามการถือหุ้นจำนวนเท่าๆกัน คือร้อยละ 28.6 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีการจัดสรรผลประโยชน์แบบจ่ายเป็นค่าจ้างมากที่สุด คือร้อยละ 50.0 รองลงคือการแบ่งตามการถือหุ้น 23.1 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีการจัดสรรผลประโยชน์แบบจ่ายเป็นค่าจ้างมากที่สุด คือร้อยละ 38.5 รองลงมาคือการแบ่งตามการถือหุ้น คือร้อยละ 23.1 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 แสดงจำนวนและร้อยละของการจัดสรรผลประโยชน์ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| การจัดสรร ผลประโยชน์ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|---|--------------|--------|-----------------------|--------|----------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ไม่มี | 1 | 14.3 | 2 | 7.7 | 1 | 7.7 | 4 | 8.7 |
| จ่ายเป็นค่าจ้าง | 2 | 28.6 | 13 | 50.0 | 5 | 38.5 | 20 | 43.5 |
| แบ่งตามการถือหุ้น | 2 | 28.6 | 6 | 23.1 | 3 | 23.1 | 11 | 23.9 |
| จ่ายเป็นค่าจ้างและ แบ่งตามการถือหุ้น | 2 | 28.6 | 2 | 7.7 | 2 | 15.4 | 6 | 13.0 |
| อื่นๆ | - | - | 3 | 11.5 | 2 | 15.4 | 5 | 10.9 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.12 แหล่งวัสดุคิพที่นำมาใช้ในการดำเนินกิจการภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

วัสดุคิพที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับนำมาใช้นั้นส่วนใหญ่จะมาจากทั้งในและนอกชุมชน ประกอบกันมากถึงร้อยละ 82.6 รองลงมาคือใช้วัสดุคิพจากภายในชุมชน ร้อยละ 15.2 และใช้วัสดุคิพจากภายนอกชุมชน ร้อยละ 2.2 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 25 แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งวัสดุคิพที่ใช้ในการดำเนินกิจการภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| แหล่งวัสดุคิพ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-----------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ภายในชุมชน | 1 | 14.3 | 4 | 15.4 | 2 | 15.4 | 7 | 15.2 |
| ภายนอกชุมชน | - | - | - | - | 1 | 7.7 | 1 | 2.2 |
| ทั้งภายในและ ภายนอกชุมชน | 6 | 85.7 | 22 | 84.6 | 10 | 76.9 | 38 | 82.6 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.13 การประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 46 กลุ่มในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการทำการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของตนเองเพียงร้อยละ 41.3 เมื่อแยกดูจากแต่ละระดับพบว่ากลุ่มระดับดีมีการทำการประชาสัมพันธ์มากที่สุดถึงร้อยละ 71.4 รองลงมาคือกลุ่มต้องปรับปรุง คือร้อยละ 38.5 และกลุ่มระดับปานกลาง คือร้อยละ 34.6 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มระดับดีมีการทำการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของตนเอง โดยมีค่าร้อยละมากกว่ากลุ่มระดับปานกลางและระดับต้องปรับปรุงถึง 36.8 และ 32.9 ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการประชาสัมพันธ์มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 แสดงจำนวนและร้อยละของการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| การประชาสัมพันธ์ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-----------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| มีการประชาสัมพันธ์ | 5 | 71.4 | 9 | 34.6 | 5 | 38.5 | 19 | 41.3 |
| ไม่มีการประชาสัมพันธ์ | 2 | 28.6 | 17 | 65.4 | 8 | 61.5 | 27 | 58.7 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.14 การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 46 กลุ่มนั้นส่วนใหญ่เคยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์ที่ดิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 93.5 โดยกลุ่มระดับดินนั้นเคยได้รับการสนับสนุนทั้งหมด ส่วนกลุ่มระดับปานกลางและระดับต้องปรับปรุงนั้นเคยได้รับการสนับสนุนร้อยละ 92.3 เท่ากัน ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 แสดงจำนวนและร้อยละของการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

| การได้รับการสนับสนุน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|----------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| | | | | | | | | |
| เคย | 7 | 100.0 | 24 | 92.3 | 12 | 92.3 | 43 | 93.5 |
| ไม่เคย | - | - | 2 | 7.7 | 1 | 7.7 | 3 | 6.5 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

3.15 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอป่าสักมีการนำเทคโนโลยี เครื่องจักรกลมาใช้ในการดำเนินการต่างๆในกลุ่มเพียงร้อยละ 23.9 โดยกลุ่มระดับดีมีการนำเทคโนโลยี เครื่องจักรกลมาใช้ในการดำเนินการในด้านต่างๆมากที่สุด คือร้อยละ 71.4 รองลงมาคือกลุ่มระดับต้องปรับปรุง คือร้อยละ 23.1 และกลุ่มระดับปานกลาง คือร้อยละ 11.5 ตามลำดับ จากผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มระดับดีมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการระบวนการต่างๆ มากกว่ากลุ่มระดับปานกลางและกลุ่มระดับต้องปรับปรุงถึงร้อยละ 59.9 และ 48.3 ตามลำดับ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนมีผลต่อระดับศักยภาพของกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 แสดงจำนวนและร้อยละของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

| การใช้เทคโนโลยี | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-----------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| | | | | | | | | |
| มีการนำมาใช้ | 5 | 71.4 | 3 | 11.5 | 3 | 23.1 | 11 | 23.9 |
| ไม่มีการนำมาใช้ | 2 | 28.6 | 23 | 88.5 | 10 | 76.9 | 35 | 76.1 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

ตอนที่ 4 ผลวิเคราะห์ศักยภาพในการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

4.1 ความสามารถในการผลิต/คุณภาพของสินค้าและบริการ

1. ความต่อเนื่องในการผลิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนร้อยละ 76.1 มีความสามารถในการผลิตได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี และสามารถผลิตได้ในบางฤดู ร้อยละ 23.9 โดยเมื่อแยกดูตามระดับศักยภาพ กลุ่มระดับดีมีความสามารถในการผลิตได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปีมากที่สุด คือร้อยละ 85.7 รองลงมาคือกลุ่มระดับต้องปรับปรุง ร้อยละ 76.9 และกลุ่มระดับปานกลาง คือร้อยละ 73.1 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 แสดงจำนวนและร้อยละของความต่อเนื่องในการผลิตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| ความต่อเนื่องในการผลิต | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ต่อเนื่อง (ตลอดทั้งปี) | 6 | 85.7 | 19 | 73.1 | 10 | 76.9 | 35 | 76.1 |
| ไม่ต่อเนื่อง (บางฤดูกาล) | 1 | 14.3 | 7 | 26.9 | 3 | 23.1 | 11 | 23.9 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

2 จำนวนชนิดสินค้าและบริการที่ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตได้

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดที่ทำการศึกษามีจำนวน 46 กลุ่ม มีกลุ่มที่ทำการผลิตสินค้าและบริการส่วนใหญ่จำนวน 1 ชนิด คือร้อยละ 67.4 รองลงมาคือกลุ่มที่ทำการผลิตสินค้าและบริการจำนวน 4 ชนิด ร้อยละ 10.9 และกลุ่มที่ทำการผลิตสินค้าและบริการจำนวน 2 ชนิดร้อยละ 8.7 ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นระดับพบว่ากลุ่มระดับดีมีการผลิตสินค้าจำนวน 1 ชนิดร้อยละ 42.9 ผลิตสินค้าจำนวน 2 ชนิดร้อยละ 28.6 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีการผลิตสินค้าจำนวน 1 ชนิดร้อยละ 69.2 ผลิตสินค้า 4 ชนิดร้อยละ 15.4 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีการผลิตสินค้าจำนวน 1 ชนิดร้อยละ 76.9 ผลิตสินค้าจำนวน 2, 3, 5 ชนิดร้อยละ 7.7

แต่เมื่อเปรียบเทียบจำนวนชนิดสินค้าและบริการที่ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับผลิตได้พบว่า กลุ่มระดับดีมีจำนวนชนิดผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้เฉลี่ย 2.57 ชนิด กลุ่มระดับปานกลางมีจำนวนชนิดผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้เฉลี่ย 1.85 ชนิด และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีจำนวนชนิดผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้เฉลี่ย 1.54 ชนิด และเมื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนชนิดสินค้าและบริการที่ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตได้ทั้ง 3 ระดับ ด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.355^{ns}$) ผลการวิเคราะห์จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่กล่าวว่าจำนวนชนิดสินค้าและบริการที่ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตได้ทั้ง 3 ระดับมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าจำนวนชนิดสินค้าและบริการที่ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตได้ไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตาราง 30 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของจำนวนชนิดสินค้าและบริการที่ทางกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนผลิตได้

| จำนวนชนิดสินค้า | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|-----------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| 1 | 3 | 42.9 | 18 | 69.2 | 10 | 76.9 | 31 | 67.4 |
| 2 | 2 | 28.6 | 1 | 3.8 | 1 | 7.7 | 4 | 8.7 |
| 3 | - | - | 2 | 7.7 | 1 | 7.7 | 3 | 6.5 |
| 4 | 1 | 14.3 | 4 | 15.4 | - | - | 5 | 10.9 |
| 5 | - | - | - | - | 1 | 7.7 | 1 | 2.2 |
| 6 | - | - | 1 | 3.8 | - | - | 1 | 2.2 |
| 7 | 1 | 14.3 | - | - | - | - | 1 | 2.2 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

| | | | | |
|---------------------|-------|-------|-------|-------|
| จำนวนต่ำสุด (ชนิด) | 1 | 1 | 1 | 1 |
| จำนวนสูงสุด (ชนิด) | 7 | 6 | 5 | 7 |
| จำนวนเฉลี่ย (ชนิด) | 2.57 | 1.85 | 1.54 | 1.87 |
| ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน | 2.111 | 1.415 | 1.166 | 1.503 |

F = 3.355^{ns}

F - Prob = 0.038

3 การผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐาน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ผ่านการเกณฑ์การรับรองมาตรฐาน อาทิมาตรฐานองค์การอาหารและยา สินค้าเกษตรอาหารปลอดภัยและได้มาตรฐาน (GAP) ฯลฯ มีจำนวนเพียงร้อยละ 21.7 โดยส่วนใหญ่จะไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานถึงร้อยละ 78.3 เมื่อแยกดูในแต่ละระดับ กลุ่มระดับดีมีการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 85.7 กลุ่มระดับปานกลางมีการผ่านเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 15.4 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงไม่มีกลุ่มใดเลยที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน สาเหตุอาจเป็นเพราะการผ่านการรับรองมาตรฐานเป็นอีกเกณฑ์หนึ่งที่ใช้ในการแบ่งระดับศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน จากผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มระดับดีมีการผ่านการรับรองมาตรฐานมากกว่ากลุ่มระดับปานกลางและกลุ่มระดับต้องปรับปรุงถึงร้อยละ 70.3 และ 85.7 ตามลำดับ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการผ่านการรับรองมาตรฐานมีผลต่อระดับศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ดังแสดงในตาราง 31

ตาราง 31 แสดงจำนวนและร้อยละของการผ่านเกณฑ์การรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานต่างๆ

| การรับรองมาตรฐาน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ผ่านการรับรอง | 6 | 85.7 | 4 | 15.4 | - | - | 10 | 21.7 |
| ไม่ผ่านการรับรอง | 1 | 14.3 | 22 | 84.6 | 13 | 100.0 | 36 | 78.3 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

4 ความสม่ำเสมอของคุณภาพสินค้าและบริการ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมด 3 ระดับ มีความสามารถในการผลิตสินค้าและบริการให้มีคุณภาพสม่ำเสมอได้ มีทั้งหมดร้อยละ 91.3 และไม่สามารถผลิตให้มีคุณภาพที่สม่ำเสมอได้ ร้อยละ 8.7 จากผลการวิเคราะห์แยกตามแต่ละระดับพบว่ากลุ่มระดับดีมีความสม่ำเสมอของคุณภาพสินค้าและบริการทั้งหมดทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีความสม่ำเสมอของคุณภาพสินค้าและบริการ คือร้อยละ 96.2 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีความสม่ำเสมอของคุณภาพสินค้าและบริการ คือร้อยละ 76.9 ดังแสดงในตาราง 32

ตาราง 32 แสดงจำนวนและร้อยละของความสม่ำเสมอของคุณภาพสินค้าและบริการ

| ความสม่ำเสมอ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| สม่ำเสมอ | 7 | 100.0 | 25 | 96.2 | 10 | 76.9 | 42 | 91.3 |
| ไม่สม่ำเสมอ | - | - | 1 | 3.8 | 3 | 23.1 | 4 | 8.7 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

4.2 ความสามารถในการแข่งขัน/การตลาด

1. ความซ้ากันของสินค้าที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตได้กับสินค้าของกลุ่มอื่นในชุมชนเดียวกัน

หรือชุมชนใกล้เคียง

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ทำการศึกษาทั้งหมดมีจำนวนร้อยละ 47.8 ที่ทำการผลิตสินค้าและบริการซ้าหรือมีความคล้ายคลึงกันกับสินค้าของกลุ่มอื่นในชุมชนเดียวกันหรือชุมชนใกล้เคียง โดยกลุ่มระดับปานกลางจะมีการผลิตสินค้าและบริการซ้ากับสินค้าของกลุ่มอื่นในชุมชนเดียวกันหรือชุมชนใกล้เคียงมากที่สุดคือร้อยละ 50.0 รองลงมาคือกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีการผลิตสินค้าและบริการซ้ากับสินค้าของกลุ่มอื่นในชุมชนเดียวกันหรือชุมชนใกล้เคียง ร้อยละ 46.2 และกลุ่มระดับดีมีการผลิตสินค้าและบริการซ้ากับสินค้าของกลุ่มอื่นในชุมชนเดียวกันหรือชุมชนใกล้เคียง น้อยที่สุด คือร้อยละ 42.9 ดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 แสดงจำนวนและร้อยละของความซ้ากันของสินค้าและบริการที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตได้กับสินค้าและบริการของกลุ่มอื่นในชุมชนเดียวกันหรือชุมชนใกล้เคียง

| ความซ้า | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|---------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| ซ้า | 3 | 42.9 | 13 | 50.0 | 6 | 46.2 | 22 | 47.8 |
| ไม่ซ้า | 4 | 57.1 | 13 | 50.0 | 7 | 53.8 | 24 | 52.2 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

2. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นแหล่งรับซื้อสินค้า/บริการ

กลุ่มเป้าหมายที่เป็นแหล่งรับซื้อสินค้า/บริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าในระดับอำเภอร้อยละ 91.3 รองลงมาคือลูกค้าภายในชุมชน ร้อยละ 80.4 เมื่อแยกตามระดับพบว่ากลุ่มที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นลูกค้าในชุมชนและลูกค้าในระดับอำเภอมากที่สุดจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 85.7 กลุ่มระดับปานกลางมีกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มลูกค้าในระดับอำเภอมากที่สุดร้อยละ 92.3 รองลงมาคือลูกค้าในชุมชนร้อยละ 80.8 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุง ส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมายเป็นลูกค้าในระดับอำเภอ ร้อยละ 92.3 รองลงมาคือลูกค้าในชุมชน ร้อยละ 76.9 ดังแสดงในตาราง 34

ตาราง 34 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแหล่งรับซื้อสินค้า/บริการ

| กลุ่มเป้าหมาย | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|----------------------|---------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|------|--------|
| | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ |
| | ลูกค้าในชุมชน | 18 | 85.7 | 63 | 80.8 | 30 | 76.9 | 111 |
| ลูกค้าในระดับอำเภอ | 18 | 85.7 | 72 | 92.3 | 36 | 92.3 | 126 | 91.3 |
| ลูกค้าในระดับจังหวัด | 12 | 57.1 | 27 | 34.6 | 6 | 15.4 | 45 | 32.6 |
| ลูกค้าชาวต่างชาติ | 9 | 42.9 | 24 | 30.8 | 6 | 15.4 | 39 | 28.3 |

1. ตลาดแหล่งรับซื้อสินค้าบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปาย

ตลาดแหล่งรับซื้อสินค้าบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่เป็นตลาดระดับตำบลร้อยละ 87.0 รองลงมาเป็นตลาดระดับอำเภอ คือร้อยละ 84.8 เมื่อแยกตามระดับพบว่า กลุ่มระดับดีมีตลาดแหล่งรับซื้อสินค้าบริการในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบลและระดับอำเภอในเปอร์เซ็นต์ที่เท่ากัน คือร้อยละ 85.7 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีตลาดแหล่งรับซื้อสินค้าบริการระดับตำบลร้อยละ 92.3 ระดับอำเภอร้อยละ 88.5 และ กลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีตลาดแหล่งรับซื้อสินค้าบริการระดับตำบลร้อยละ 84.6 ระดับตำบลและอำเภอร้อยละ 76.9 ดังแสดงในตาราง 35

ตาราง 35 แสดงจำนวนและร้อยละของตลาดแหล่งรับซื้อสินค้าบริการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| ตลาด | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|------------------|-------------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|------|--------|
| | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ |
| | ตลาดระดับหมู่บ้าน | 18 | 85.7 | 63 | 80.8 | 33 | 84.6 | 114 |
| ตลาดระดับตำบล | 18 | 85.7 | 72 | 92.3 | 30 | 76.9 | 120 | 87.0 |
| ตลาดระดับอำเภอ | 18 | 85.7 | 69 | 88.5 | 30 | 76.9 | 117 | 84.8 |
| ตลาดระดับจังหวัด | 9 | 42.9 | 9 | 11.5 | 0 | 0 | 18 | 13.0 |

4.3 ความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม

1. การวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ทำการศึกษากว่าครึ่งส่วนใหญ่อยุ่ร้อยละ 67.4 มีการวางแผนการดำเนินงานเป็นการเป็นแผนรายปี รองลงมาเป็นการวางแผนแบบรายเดือนร้อยละ 37.0 เมื่อแยกตามระดับพบว่า กลุ่มระดับดีมีการวางแผนแบบรายเดือนมากที่สุดคือร้อยละ 71.4 และแผนรายปีร้อยละ 28.6 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีการวางแผนแบบรายปีมากที่สุด คือร้อยละ 73.1 รองลงมาคือแผนรายเดือนร้อยละ 34.6 และกลุ่มต้องปรับปรุงมีแผนรายปี ร้อยละ 76.9 และแผนรายเดือนร้อยละ 23.1 ตามลำดับ จากผลการวิเคราะห์ จะพบว่ากลุ่มระดับดีมีการวางแผนรายเดือนมากกว่ากลุ่มระดับปานกลางและกลุ่มระดับต้องปรับปรุงถึงร้อยละ 36.8 และ 48.3 ตามลำดับ อาจสรุปได้ว่าการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผลต่อระดับศักยภาพของกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 36

ตาราง 36 แสดงจำนวนและร้อยละของการวางแผนการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

| การวางแผน | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-----|--------|
| | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ | มี | ร้อยละ |
| แผนรายเดือน | 15 | 71.4 | 27 | 34.6 | 9 | 23.1 | 51 | 37.0 |
| แผนรายปี | 6 | 28.6 | 57 | 73.1 | 30 | 76.9 | 93 | 67.4 |
| แผนรายไตรมาส | 0 | 0 | 3 | 3.8 | 6 | 15.4 | 9 | 6.3 |

2. การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามแผนที่วางไว้

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดที่ทำการศึกษาจำนวนร้อยละ 52.2 มีการดำเนินกิจการเป็นไปตามแผนที่ได้วางเอาไว้ เมื่อแยกตามระดับพบว่ากลุ่มระดับดีมีการดำเนินกิจการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ร้อยละ 57.1 ส่วนกลุ่มระดับปานกลางมีการดำเนินกิจการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ร้อยละ 53.8 และกลุ่มระดับต้องปรับปรุงมีการดำเนินกิจการเป็นไปตามแผนที่วางไว้ร้อยละ 46.2 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 37

ตาราง 37 แสดงจำนวนและร้อยละของการบรรลุเป้าหมายของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตามแผนที่วางไว้

| การดำเนินงาน ตามแผนที่วางไว้ | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปาน กลาง | | กลุ่มระดับต้อง ปรับปรุง | | รวม | |
|---------------------------------|--------------|--------|-----------------------|--------|----------------------------|--------|--------|--------|
| | N = 7 | | N = 26 | | N = 13 | | N = 46 | |
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| เป็นไปตามแผน | 4 | 57.1 | 14 | 53.8 | 6 | 46.2 | 23 | 52.2 |
| ไม่เป็นไปตามแผน | 3 | 42.9 | 12 | 46.2 | 7 | 53.8 | 22 | 47.8 |
| รวม | 7 | 100.0 | 26 | 100.0 | 13 | 100.0 | 46 | 100.0 |

ตาราง 38 เปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อระดับศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอป่า
จังหวัดแม่ฮ่องสอน (โดยการวิเคราะห์แบบ Anova)

| ปัจจัย | ค่าเฉลี่ย | | | ค่าเฉลี่ย รวม | F | F – Prob |
|--|-----------|----------------------|-----------------------|------------------|---------------------|----------|
| | ระดับดี | ระดับ ปาน กลาง | ระดับต้อง ปรับปรุง | | | |
| อายุของสมาชิก | 41.10 | 45.74 | 45.38 | 44.93 | 1.324 ^{ns} | 0.270 |
| รายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชน | 3,761.90 | 2,470.51 | 951.03 | 2237.61 | 60.441** | 0.000 |
| รายได้ต่อเดือนนอกเหนือจาก วิสาหกิจชุมชน | 4,500.00 | 3,769.23 | 4474.36 | 4079.71 | 2.645 ^{ns} | 0.075 |
| รายได้ต่อเดือนของครอบครัว | 7,357.14 | 6,002.56 | 8,438.46 | 6,897.10 | 1.742 ^{ns} | 0.179 |
| การติดต่อเจ้าหน้าที่ | 2.48 | 2.15 | 1.62 | 2.05 | 4.302 ^{ns} | 0.015 |
| ระยะเวลาในการดำเนินการ | 1.14 | 1.23 | 1.31 | 1.24 | 0.473 ^{ns} | 0.624 |
| จำนวนสมาชิกกลุ่ม | 9.57 | 12.73 | 16.85 | 13.41 | 3.024 ^{ns} | 0.052 |
| เงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม | 31,428.57 | 35,384 | 68,076.92 | 44,021.74 | 15.868** | 0.000 |
| จำนวนชนิดสินค้าที่ผลิต | 2.57 | 1.85 | 1.54 | 1.87 | 3.355 ^{ns} | 0.038 |

จากตารางพบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทั้ง 3 ระดับ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 คือรายได้ต่อเดือนจากวิสาหกิจชุมชน และ เงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม ทำให้ได้ทราบถึง
การดำเนินการจริงในสภาพปัจจุบัน ว่าปัจจัยทั้งสองปัจจัยนี้มีผลทำให้แต่ละกลุ่มมีระดับศักยภาพที่
แตกต่างกันออกไป โดยเป็นไปอย่างสอดคล้องกับการประเมินศักยภาพของกรมส่งเสริมการเกษตรที่
ทำการประเมินศักยภาพเอาไว้ โดยปัจจัยที่เลือกมาทำการเปรียบเทียบนั้นเป็นปัจจัยที่เห็นว่าน่าจะมีผล
ต่อระดับศักยภาพในการดำเนินการ และเป็นปัจจัยที่สามารถทำการหาค่าเฉลี่ยได้

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในปัจจุบัน

5.1 ปัญหาในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนยังมีปัญหาในการดำเนินกิจการอยู่หลายด้านด้วยกัน โดยปัญหาที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ประสบอยู่ก็คือปัญหาการขาดเทคโนโลยีในการผลิต คือร้อยละ 69.6 รองลงมาคือปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิก ร้อยละ 63.8 และปัญหาอันดับที่ 3 คือความลำบากในการคมนาคมขนส่งร้อยละ 42.8 เมื่อแยกตามระดับศักยภาพพบว่ากลุ่มระดับดีประสบปัญหาในเรื่องการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือร้อยละ 61.9 รองลงมาเป็นปัญหาการขาดแคลนเทคโนโลยีและเงินลงทุน ร้อยละ 52.4 และ 33.3 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มระดับปานกลางนั้นปัญหาที่พบมากที่สุดคือการขาดแคลนเทคโนโลยีร้อยละ 75.6 รองลงมาเป็นปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกและความลำบากในการคมนาคมขนส่ง ร้อยละ 61.5 และ 55.1 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มระดับต้องปรับปรุงปัญหาที่พบมากที่สุดคือการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกร้อยละ 69.2 รองลงมาเป็นปัญหาการขาดแคลนเทคโนโลยีและปัญหาการขาดการตลาดที่จะมารองรับผลผลิต ร้อยละ 66.7 เท่ากัน ดังแสดงในตาราง 38

ตาราง 39 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

| ปัญหา | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|----------------------------|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | เลือก* | ร้อยละ | เลือก | ร้อยละ | เลือก | ร้อยละ | เลือก | ร้อยละ |
| เงินลงทุน | 7 | 33.3 | 25 | 32.1 | 18 | 46.2 | 50 | 36.2 |
| เทคโนโลยีการผลิต | 11 | 52.4 | 59 | 75.6 | 26 | 66.7 | 96 | 69.6 |
| ขาดแคลนแรงงาน | 3 | 14.3 | 11 | 14.1 | 0 | 0 | 14 | 10.1 |
| การมีส่วนร่วมของสมาชิก | 13 | 61.9 | 48 | 61.5 | 27 | 69.2 | 88 | 63.8 |
| สถานที่ทำการผลิตไม่เหมาะสม | 0 | 0 | 25 | 32.1 | 9 | 23.1 | 34 | 24.6 |
| ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน | 1 | 4.8 | 30 | 38.5 | 17 | 43.6 | 48 | 34.8 |
| วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต | 5 | 23.8 | 16 | 20.5 | 4 | 10.3 | 25 | 18.1 |
| การสื่อสาร | 0 | 0 | 4 | 5.1 | 0 | 0 | 4 | 2.9 |
| ความลำบากในการคมนาคมขนส่ง | 6 | 28.6 | 43 | 55.1 | 10 | 25.6 | 59 | 42.8 |
| การตลาดที่รองรับผลผลิต | 5 | 23.8 | 23 | 29.5 | 26 | 66.7 | 54 | 39.1 |

หมายเหตุ (เลือก*) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเห็นว่าในกลุ่มของตนเองมีปัญหาการดำเนินกิจการในด้านใดบ้าง ซึ่งสมาชิกหนึ่งคนอาจเลือกได้มากกว่าหนึ่งปัญหา

5.2 ความต้องการความช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ยังมีความต้องการความช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินกิจการอยู่หลายด้านด้วยกัน โดยการส่งเสริมสนับสนุนที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ต้องการก็คือความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ร้อยละ 79.0 รองลงมาคือความต้องการการถ่ายทอดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการผลิต ร้อยละ 76.8 และความต้องการอันดับที่ 3 คือการโฆษณาประชาสัมพันธ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของตนเองให้เป็นที่รู้จัก ร้อยละ 73.2 เมื่อแยกตามระดับศักยภาพพบว่ากลุ่มระดับดีมีความต้องการการโฆษณาประชาสัมพันธ์มากที่สุดคือร้อยละ 71.4 รองลงมาเป็นความต้องการความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ ร้อยละ 66.7 ความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต และความต้องการตลาดรองรับสินค้าและบริการมีร้อยละ 57.1 เท่ากัน ส่วนกลุ่มระดับปานกลางนั้นความต้องการที่พบมากที่สุดคือความต้องการความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจเท่ากัน คือร้อยละ 85.9 รองลงมาเป็นความต้องการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 76.9 ส่วนกลุ่มระดับต้องปรับปรุงความต้องการที่พบมากที่สุดคือความต้องการตลาดรองรับสินค้าและบริการร้อยละ 74.4 รองลงมาเป็นความต้องการความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจและความต้องการงบประมาณจากรัฐบาลมาสนับสนุน ร้อยละ 71.8 เท่ากัน ดังแสดงในตาราง 39

ตาราง 40 แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการความช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนในอำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

| ปัญหา | กลุ่มระดับดี | | กลุ่มระดับปานกลาง | | กลุ่มระดับต้องปรับปรุง | | รวม | |
|--|--------------|--------|-------------------|--------|------------------------|--------|-------|--------|
| | เลือก* | ร้อยละ | เลือก | ร้อยละ | เลือก | ร้อยละ | เลือก | ร้อยละ |
| แหล่งเงินทุน | 3 | 14.3 | 12 | 15.4 | 13 | 33.3 | 28 | 20.3 |
| การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิต | 12 | 57.1 | 67 | 85.9 | 27 | 69.2 | 106 | 76.8 |
| การโฆษณาประชาสัมพันธ์ | 15 | 71.4 | 60 | 76.9 | 26 | 66.7 | 101 | 73.2 |
| การหาตลาดรองรับสินค้าและบริการ | 12 | 57.1 | 48 | 61.5 | 29 | 74.4 | 89 | 64.5 |
| การให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบกิจการ | 14 | 66.7 | 67 | 85.9 | 28 | 71.8 | 109 | 79.0 |
| การหาแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต | 4 | 19.0 | 15 | 19.2 | 2 | 5.1 | 21 | 15.2 |
| งบประมาณจากรัฐที่จะช่วยเหลือสนับสนุน | 11 | 52.4 | 37 | 47.4 | 28 | 71.8 | 76 | 55.1 |
| การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอรับการรับรองมาตรฐาน | 2 | 9.5 | 10 | 12.8 | 8 | 20.5 | 20 | 14.5 |

หมายเหตุ (เลือก*) หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเห็นว่าในกลุ่มของตนเองมีความต้องการความช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในด้านใดบ้าง ซึ่งสมาชิกหนึ่งคนอาจเลือกได้มากกว่าหนึ่งข้อ